

T., 22 grudnia 2021 r.

Sygn. akt II K 1397/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Rejonowy w Toruniu II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Marcin Czarciński

Protokolant: st. sekr. sąd. Iwona Zielińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 10.11.,13.12.2021 r. w Toruniu

sprawy

O. P. (1)

córki P. i M. z d. W.

urodzonej (...) w E.

oskarżonej o to, że:

W okresie od 17 grudnia 2015 r. do 14 września 2016 r. w T. działając wspólnie i w porozumieniu z Z. P. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej złożyły w Sądzie Rejonowym w Toruniu pozwy o podwyższenie alimentów od P. P. (2) z kwoty po 750 zł na rzecz każdej z nich do kwoty 1800 zł miesięcznie na rzecz Z. P. (1) i do kwoty 1650 zł miesięcznie na rzecz O. P. (1) wprowadzając Sąd Rejonowy w Toruniu w błąd co do miejsca zamieszkania pozwanego P. P. (2), wskazując, iż zamieszkuje on w T. przy ul. (...), podczas gdy wiedziały iż zamieszkuje on w T. przy ul. (...), przez co uniemożliwiły mu udział w sprawie, doprowadzając do wydania wyroku zaocznego z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie (...)zasądzającego alimenty zgodnie z żądaniami i twierdzeniami zawartymi w pozwie, a następnie skierowały sprawę do postępowania egzekucyjnego, podczas gdy wysokość należnych alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie (...) wydanego na skutek wznowienia postępowania III RC 1162/15- została ustalona na kwotę po 1000 zł miesięcznie na każdą z nich, czym doprowadziły swego ojca P. P. (2) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 13050 zł,

- tj. o czyn z art. 286 §1 kk

Z. P. (1)

córki P. i M. z d. W.

urodzonej (...) w E.

oskarżonej o to, że :

W okresie od 17 grudnia 2015 r. do 14 września 2016 r. w T. działając wspólnie i w porozumieniu z O. P. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej złożyły w Sądzie Rejonowym w Toruniu pozwy o podwyższenie alimentów od P. P. (2) z kwoty po 750 zł na rzecz każdej z nich do kwoty 1800 zł miesięcznie na rzecz Z. P. (1) i do kwoty 1650 zł miesięcznie na rzecz O. P. (1) wprowadzając Sąd Rejonowy w Toruniu w błąd co do miejsca zamieszkania pozwanego

P. P. (2), wskazując, iż zamieszkuje on w T. przy ul. (...), podczas gdy wiedziały iż zamieszkuje on w T. przy ul. (...), przez co uniemożliwiły mu udział w sprawie, doprowadzając do wydania wyroku zaocznego z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie(...) zasądzającego alimenty zgodnie z żądaniami i twierdzeniami zawartymi w pozwie, a następnie skierowały sprawę do postępowania egzekucyjnego, podczas gdy wysokość należnych alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 27 lutego 2017 r. w(...) wydanego na skutek wznowienia postępowania III RC 1162/15- została ustalona na kwotę po 1000 zł miesięcznie na każdą z nich, czym doprowadziły swego ojca P. P. (2) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 13050 zł,

- tj. o czyn z art. 286 §1 kk

o r z e k a :

I. oskarżone O. P. (1) i Z. P. (1) uniewinnia od popełnienia czynów zarzucanych w akcie oskarżenia,

II. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 1	Sygnatura akt	II K 1397/21	
Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.			
1. USTALENIE FAKTÓW			
1.1. Fakty uznane za udowodnione			

Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	O. P. (1), Z. P. (1)	<p>W okresie od 17 grudnia 2015 r. do 14 września 2016 r. w T. działając wspólnie i w porozumieniu z Z. P. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej złożyły w Sądzie Rejonowym w Toruniu pozwy o podwyższenie alimentów od P. P. (2) z kwoty po 750 zł na rzecz każdej z nich do kwoty 1800 zł miesięcznie na rzecz Z. P. (1) i do kwoty 1650 zł miesięcznie na rzecz O. P. (1) wprowadzając Sąd Rejonowy w Toruniu w błąd co do miejsca zamieszkania pozwanego P. P. (2), wskazując, iż zamieszkuje on w T. przy ul. (...), podczas gdy wiedziały iż zamieszkuje on w T. przy ul. (...), przez co uniemożliwiły mu udział w sprawie, doprowadzając do wydania wyroku zaocznego z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie (...) zasądającego alimenty zgodnie z żądaniami i twierdzeniami zawartymi w pozwie, a następnie skierowały sprawę do postępowania egzekucyjnego, podczas gdy wysokość należnych alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z</p>	

		dnia 27 lutego 2017 r. w sprawie (...)wydanego na skutek wznowienia postępowania (...) została ustalona na kwotę po 1000 zł miesięcznie na każdą z nich, czym doprowadziły swego ojca P. P. (2) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 13050 zł	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
<p>Z. i O. P. (1) są dziećmi P. P. (2) i M. D. (1). P. P. (2) nie mieszka z matką dzieci. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 9.04.2008 r. sygn. akt (...) P. P. (2) został zobowiązany do płacenia rat alimentacyjnych na rzecz córek w wysokości po 750 zł miesięcznie. Oskarżone rzadko spotykały się z ojcem. W maju 2015 roku spotkały się z ojcem w T. w jego domu przy ul. (...).</p> <p>Z uwagi na zmianę sytuacji materialnej i zwiększone potrzeby w dniu 17.12.2015 r. O. i Z. P. (1) złożyły w Sądzie Rejonowym w Toruniu pozwy o podwyższenie renty alimentacyjnej od ojca odpowiednio do kwoty 1800 zł (Z.) i 1650 zł (O.).</p> <p>W pozwie jako adres pozwanego podały znany im adres pobytu ojca w T. przy ul. (...).</p>	zeznania P. P.	32-33, 178-179, 254-255	

Taki adres był wskazany w przelewach alimentów oraz dokumentach.

Z. i O. P. (1) w dniu 25.12.2015 r. z wiadomości sms otrzymanej od ojca dowiedziały się, że będą mogły się z nim spotkać w T. przy ul. (...). W wiadomości P. P. (2) podał dwa adresy, tj. ul. (...) z uwagi na błędy w nawigacji. W trakcie spotkania siostry nie rozmawiały z ojcem na temat alimentów.

Na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Toruniu w dniu 11.02.2016 r. oskarżone poprzez swojego pełnomocnika wskazały, że " adres (...) to adres zameldowania P. P. (2), pod którym przebywa i odbiera korespondencje, przy czym pozwany z tego co powódkom wiadomo przebywa pod innym adresem, którego powódki nie znają".

W dniu 11 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Toruniu w sprawie(...)wydał wyrok zaoczny podwyższający rentę alimentacyjną na rzecz oskarżonych do kwoty 1800 zł (Z. P.) i 1650 zł (O. P.)

Wyrok został skierowany na drogę egzekucji komorniczej. Wyrokiem z dnia 27.02.2017 r. w sprawie III RC 537/16, wydanym na skutek skargi o wznowienie postępowania Sąd Rejonowy w

Toruniu podwyższył renty alimentacyjne na rzecz oskarżonych do kwot po 1000 złotych miesięcznie i oddalił powództwo w pozostałym zakresie			
wyjaśnienia O. P.	187-188, 245-246		
wyjaśnienia Z. P.	195-196, 246		
zeznanie M. D.	160, 246-247		
kserokopia akt(...)	3-29, 36-122		
wydruk korespondencji	61-62		
Z. i O. P. (1) nie był karane sądownie.	karta karna	189-190	
1.2. Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.			
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
2. OCena DOWOdów			
2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			

Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.1	zeznania P. P.	zeznania jasne i spójne w części w jakiej są zgodne z innymi dowodami zgromadzonymi w sprawie, w tym załączonymi dokumentami w postaci kserokopii akt postępowania cywilnego o podwyższenie alimentów. W ocenie Sądu wersja pokrzywdzonego, o tym aby oskarżonego wiedziały w momencie składania pozwu, że mieszka w T. nie jest poparta żadnymi dowodami. Pozostaje ona w sprzeczności także z wydrukiem rozmów prowadzonych z jedną z córek co do miejsca ich spotkania w czasie Ś. w 2015 roku.	
wyjaśnienia O. P.	wyjaśnienia jasne, spójne i logiczne, oskarżone w sposób możliwie dokładny przedstawiły okoliczności związane z wniesieniem pozwu o podwyższenie alimentów oraz problemy związane ze wskazaniem adresu pozwanego. Oskarżona O. P. (1) wskazała, że nawet w sprawie o wznowienie postępowania ojciec podał swój adres (...)		
zeznanie M. D.	zeznania jasne, spójne i logiczne, świadek potwierdziła, że córki nigdy nie znały dokładnego adresu ojca		

	w T., wiedziały, że ma tam biuro partnerka ojca ale nie wiedziały, czy tam mieszkają czy dojeżdżają, brak podstaw do kwestionowania tych zeznań		
kserokopia akt (...) wydruk rozmów, karta karna	Dokumenty niekwestionowane przez strony		
2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. PODSTAWA PRAWNA WYROKU			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia		

	postępowania niezgodna z zarzutem		
Zwięzłe o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.3. Warunkowe umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach warunkowego umorzenia postępowania			
#	3.4. Umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach umorzenia postępowania			
#	3.5. Uniewinnienie	I	O. P. (1), Z. P. (1)
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			
Zgodnie z art. 286 § 1 k.k. nie każde doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem stanowi oszustwo. Zgodnie z w/w przepisem przestępstwo oszustwa popełnia ten, kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadza inną osobę do			

niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania.

W przypadku oszustwa sądowego wprowadzenie sądu w błąd może nastąpić jedynie wskutek wykorzystania fałszywych dowodów, i to tylko takich, z którymi przepis ustawy wiąże określoną moc dowodową. Warunek ten wynika nie tyle z obowiązku sądu oparcia orzeczenia na wynikach postępowania dowodowego, lecz z konieczności ustalenia, że niekorzystne rozporządzenie mieniem w postaci wydania i uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie cywilnej nastąpiło wskutek nadużycia zaufania sądu przez uczestnika postępowania.

W doktrynie prawa karnego na gruncie art. 286 § 1 KK obowiązuje zbliżone rozumienie przesłanek „**oszustwa sądowego**”. Jak stwierdzili autorzy komentarza do kodeksu karnego M. K. i P. K., wprowadzenie w błąd przybierać może postać tzw. „**oszustwa procesowego**”, które zachodzi wówczas, gdy na skutek fałszywych

dowodów przedstawionych przez sprawcę doszło do rozporządzenia mieniem na podstawie wyroku sądowego zasądzającego roszczenie (por. M. Dąbrowska-Kardas i P. Kardas, A. Zoll (red.), A. Barczak-Oplustil, G. Bogdan, Z. Ćwiąkalski, M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas, J. Majewski, J. Raglewski, M. Rodzynkiewicz, M. Szewczyk, W. Wróbel, Kodeks karny. Komentarz. Część szczególna. Zakamycze 2006 r., Tom III, teza 30 do art. 286 KK; a także postanowienie SN z 29 stycznia 2004 r., sygn. I KZP 37/03, wyrok SN z 14 stycznia 2004 r., sygn. IV KK 192/03, wyrok z 13 grudnia 2006 r., sygn. V KK 104/06, OSNwSK 2006 r. Nr 1, poz. 2427).

Wprowadzenie sądu w błąd nieprawdziwymi twierdzeniami zawartymi w pozwie, popartymi jednocześnie fałszywymi dowodami, stanowi działanie oszukańcze przez to, że zamiarem sprawcy jest skłonienie sądu do rozporządzenia cudzym mieniem, u podłoża którego leży błędne wyobrażenie o rzeczywistości wywołane przez sprawcę. **Fałszywe dowody (np. fałszywe zeznania lub podrobione dokumenty)** nie mogą

być utożsamiane z nieprawdziwymi twierdzeniami stron w pozwie, pismach procesowych albo oświadczeniach procesowych.

Nie wyczerpuje bowiem znamion oszustwa proste przytoczenie w procesie cywilnym fałszywych

okoliczności zwłaszcza, że strona przeciwna może się bronić, a sąd obowiązany jest opierać swoje wyroki na wynikach postępowania, a nie twierdzeniach stron (por. J. Bednarzak, Przesłupstwo oszustwa w polskim prawie karnym, Warszawa 1971 r., s. 146).

Przypisując oszustwo należy zatem ustalić, że określona okoliczność, która miała wpływ na treść orzeczenia w sprawie cywilnej, została ustalona niezgodnie z rzeczywistym stanem rzeczy na podstawie fałszywego dowodu świadomie przedłożonego przez sprawcę w celu osiągnięcia takiego właśnie rezultatu. W ocenie Sądu z taką sytuacją nie mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Oskarżone skorzystały z przysługującego im prawa do sądu i złożyły pozew o podwyższenie renty alimentacyjnej. To był jedyny cel działania oskarżonych, tzn. uzyskanie należnych i adekwatnych do

ówczesnych warunków środków finansowych na ich utrzymanie ze strony zobowiązanego ojca. W pozwie podniosły argumenty mające uzasadniać dochodzone roszczenie a Sąd miał dokonać oceny zarówno żądania pozwu jak i wysokości dochodzonych świadczeń. Przedłożone przez nie dowody podlegały ocenie przez Sąd rozpoznający sprawę. W sytuacji gdyby podstawy faktyczne powództwa były nieprawdziwe i oparte na sfalszowanych dowodach to takie działanie można potraktować jako działanie przestępcze, także jako oszustwo z art. 286 § 1 kk.

Oskarżone w toku postępowania o sygn. akt (...) działając poprzez swojego pełnomocnika, wskazały, że „adres wskazany w pozwie jest adresem zameldowania pozwanego, pod którym pozwany przebywa i odbiera korespondencję, przy czym pozwany z tego co wiadomo powódkom przebywa pod innym adresem, którego powódki nie znają”. W rozpatrywanej sprawie nie można potraktować takiego zachowania oskarżonych jako działania wprowadzającego w błąd co do miejsca zamieszkania pozwanego. Adres P. P. (2) wskazany w pozwie był jedynym znanym

oskarżonym adresem, pod którym można było domniemywać, że odbierze kierowaną do niego korespondencję. Taki adres widniał m.in. w aktach sprawy, w danych przelewów z alimentami, jak również pod takim adresem pozwany rozliczał się z Urzędem Skarbowym oraz taki adres wskazał swojemu pracodawcy. Bez znaczenia pozostaje w tym miejscu twierdzenie oskarżonego jakoby informował córki o przeprowadzce do T. skoro z wydruków wiadomości znajdujących się w aktach sprawy wynika tylko to, że P. P. (2) dopiero w czerwcu „miał zamiar” przeprowadzić się do T. ale jak sam wskazał „nie wiem dokładnie”. Oskarżone dopiero w dniu 25 grudnia 2015 roku z wiadomości otrzymanej od ojca dowiedziały się gdzie mają przyjechać aby się z nim zobaczyć w T.. Jak same wskazały nic nie wskazywało aby miał to już być stały adres pobytu ojca skoro w rozmowach mówił im o zakupie działki w celu budowy domu. Sam oskarżony zresztą informując córki gdzie mają przyjechać wskazywał dwa adresy – ul. (...) „ bo mapy źle pokazują” (k. 60 akt). Adres, w którym pokrzywdzony przebywał w dniu 26.12.2015 r. był zatem znany oskarżonym gdyż tam doszło do spotkania z ojcem, jednak

materiał zgromadzony w sprawie nie wskazuje, że było to miejsce, w którym P. P. (2) miał przebywać z zamiarem stałego pobytu. Tym samym działań oskarżonych, które nie podały adresu zamieszkania, pod którym istniała wątpliwość, iż pozwanego nie uda się zastać, nie można uznać za realizujących znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. Na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 roku pełnomocnik powódek na pytanie Sądu oświadczył, że „wnosi tak jak w pozwie” i wskazał, że adres wskazany w pozwie jest adresem zameldowania pozwanego, pod którym stale przebywa i odbiera korespondencję przy czym pozwany z tego co wiadomo powódkom przebywa pod innym adresem, którego powódki nie znają. Na rozprawie żadna z oskarżonych nie została zapytana przez Sąd o powyższą kwestię dotyczącą aktualnego adresu ojca (k. 46 akt), powódki nie zostały również zobowiązane przez Sąd do wskazania prawidłowego adresu pozwanego.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd uznał, że czyn oskarżonych nie realizuje znamion przestępstwa oszustwa z art. 286 § 1 k.k.

<p>4. KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie</p>			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
<p>5. Inne ROZSTRZYGNIECIA ZAwarte w WYROKU</p>			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
<p>6. inne zagadnienia</p>			
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę</p>			
<p>7. KOsztY procesu</p>			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		

II	Stosownie do treści art. 632 ust. 2 kpk kosztami postępowania obciążono Skarb Państwa	
7. Podpis		
Sędzia SR Marcin Czarciński		